

A kormány által meghirdetett gyógyszerliberalizáció két fő eleme, hogy egyrészt nem lesz hatósági ár, másrészt a vény nélkül kapható készítményeket üzletekben, benzinkutaknál is lehet majd kapni. A módosítások mellett szólna, hogy a kialakuló árverseny elvileg kedvező lehet a betegeknek, illetve egy szimpla megfázás miatt nem kéne a patikák nyitvatartási idejével törődni, vasárnap este is volna aspirin a Tesco-ban. Az ellenérvek súlya azonban messze nagyobb; nem véletlenül sztrájkolnak a patikusok.

A gyógyszergyár nem versenyez

A gyógyszerek árát alapvetően a gyógyszergyárak határozzák meg. Meglehetősen speciális piac ez: gyógyszerek esetében magát a molekulát nem lehet szabadalmaztatni, csak az előállítás eljárást. Az úgynevezett generikumok olyan gyógyszerek, amelyek az eredeti molekulával azonosak, csak – elvileg – más úton állítanak elő. A gyakorlatban nyílt titok, hogy valójában a másodgyártó kifejleszt egy másik eljárást a molekula szintézisére (legyen bármilyen drága), majd ezt követően – az eredetit lekopintva gyártja a gyógyszert... Vívó-, segédanyagokban persze van különbség, de a hatóanyag azonos.

A gyógyszergyárak versenye nem szabadverseny: nem is nagyon érné meg, ha hidegre tennék egymást, mert a gyógyszerkutatás annyira drága, hogy a lehetséges szerek teljes vertikumában még a világcégek sem működhetnek. Inkább hallgatólagosan felosztják, ki milyen területet kutat. Függetlenül a rendelkezésre álló vezető szakteknéktől, a cég hagyományaitól, tőkétől, és hasonlótól. A kisebb cégeknek is megvan a maga saját, bár kisebb szelete a tortából.

Kérdezze meg pultosát, benzinkutasát

A gyógyszerliberalizáció ostobasága

A gyógyszerek árán a haszonkulcs elsőre hihetetlen, néha több ezer százalék! Vagyis: a tableta előállítása húsz fillér, de kétezerért adják a patikában. Ez azonban nem mind a profit (bár az se kicsi): arról van szó, hogy a kutatási költségek – melyeket sokszor közvetlenül bele se lehet számítani az előállításba – rendkívül megterhelőek. Sőt: egy gyógyszergyár, amikor kutatni kezd, sosem lehet benne biztos, hogy lesz hasznosítható eredmény, hiszen sok kutatási téma zsákutca. Az engedélyeztetés is évekig tart, ennek fényében már érthető, hogy miért nem szolid tíz százalék a haszonkulcs.

A gyógyszergyárak ugyanakkor egyfajta monopolhelyzetben vannak: nyomdát, vasöntödét, fuvarozó céget bárki nyithat napok alatt, ha pénze van, de gyógyszergyárat nem: hiszen ugyan mit gyárthatna, ha évekig kell kutatni, engedélyeztetni, és akkor a szakemberek toborzásáról még nem is beszélünk. A meglévő már csak ezért sem fognak csökkenteni a haszonkulcsot: a gyógyszer nélkülözhetetlen árucikk, és még a piacra hirtelen betörő vetélytársaktól se kell tartani.

A patikusok éhenhalnak?

Ha a gyár nem csökkent árat, majd megteszi a kereskedő. A patikusok nincsenek abban a helyzetben, hogy a veszteségeket sokáig finanszírozzák, de a szupermarketeknek nincs ilyen problémájuk. Emlékezzünk csak vissza a dinnyebotrányra, a pontybotrányra, és hasonlókra, amikor egy-egy üzletlánc a termelői árakat is aláment, hogy a vevőket becsábítsa. Jól is számítottak, hiszen ha valaki be-

meg olcsó pontyért, biztosan megveszi a halászléhez a bort, a halászlékockát, miegyebet, és összességében a multi jól jár a pontyon elszenvedett veszteség ellenére is.

Képzeld el ugyanezt aszpírrinnel... Ha valamelyik áruházlánc a gyógyszerekkel akciózik, a patikusok állá igen hamar felkaphat. Hiába a receptköteles szerek ott maradó forgalma, az elérhető haszon csekély (különösen, ha a patikák maguk ebben is versenyre kényszerülnek). A folyamat végét könnyű felismerni: a kisforgalmú patikák csődbe mennek, a nagyobbak és (a vény nélküli szerek árversenyében) a multik nyomása alatt. Akár patika-multik is kialakulhatnak, ha a megmaradó nagy gyógyszerárak közös tőke tulajdonába kerülnek.

Kovács néni utazhat...

Miért baj ez? Sajnos, a gyógyszerre leginkább az idősebb, nehezen mozgó emberek szorulnak rá. Nekik nagyon nem mindegy, hogy hová kell menni patikába! A kisebb patikák csődje esetén a betegek egész sora kerülne rendkívül nehéz helyzetbe, és sokan vélhetően hozzá se jutnának a szükséges gyógyszerhez. Ez a piac ugyanis a betegek oldaláról se olyan, mint a Bosnyák téri zöldséges: a kereslet-kínálat törvényei helyett a rászorultság és a pótolhatatlanság (kellene legyen) a legfőbb szempont. Ha Kovács néni ötven kilométert kéne vonatoznia a vérnyomáscsökkentőért, hát nem fog vonatozni – viszont évekkel korábban megüti a guta. Ami az állapotot illeti, ez tiszta haszon neki, hiszen megspórolta a gyógyszerártámogatáson kívül Kovács néni nyugdíját is... Hogy az egészséghez, élethez való jogot rögzíti az Alkotmány? Hadd idézzük a klasszikusokat

(ezt annak idején még Horn Gyula mondta): Na és?

A pultos és a mellékhatás

A recept nélküli szerek kikerülése a közönséges üzletekbe beláthatatlan hatású. A gyógyszerallergia ugyanis ezen szerek hatóanyagaira is létezik, és a leg súlyosabb esetben a bevétel után percekkel a beteg anafilaxiás sokkban meghal – sokszor még a rohamkocsi se tud segíteni, magamnak is vannak bő tapasztalataim ezzel...

A vény nélküli szerek gyakran többféle hatóanyagot tartalmaznak, és a fantázianév ezekre nem utal. Sőt! Az egyes, közeli rokon hatóanyag-molekulák a szervezetben egymásba alakulnak, tehát pl. aki paracetamolra érzékeny, az fenacetint sem vehet be, mert a paracetamol ennek az aktív metabolitja (átalakulási terméke). Ön ezt nem érti, kedves olvasó?! Nem is kell, hogy értse, hiszen azért tanítják az egyetemen az orvosoknak, patikusoknak hosszú éveken át. Ha azonban ezek a szerek bármilyen üzletben kaphatóak lesznek, akkor a beteg – még ha tudja is például, hogy aspirinérzékeny, a benzinkutas vajon honnan fogja tudni, hogy melyik készítmény tartalmaz aspirint vagy rokonvegyületet?

Azt is érdekes elképzelni, amikor a szupermarket csinoska 18 éves pultoslánya szakértő tájékoztatást tart a betegnek a mellékhatásokról... Ha a beteget ez foglalkoztatja, nem tehet mást, minthogy visszamegy az orvoshoz – akkor viszont kár a recept nélküli szereknek létezniük is, hisz ha úgymond orvostól kell érdeklődni, azzal az erővel fel is lehetne iratni. De a bizarr gondolatokat tovább is folytathatjuk: ezzel a logikával a gyógyszerészekre sincs szükség, hiszen a receptköteles szer hatásairól majd tájékoztatja az orvos, aki felírja, tehát azt is nyugodtan megveheti az ABC-ben!

Reform mindenáron?

A kormány úgy viselkedik, mint az elefánt a porcelánboltban. Gyurcsány hazudik, káromkodik, az embereket bősztit, mindenkinek a zsebében turkálnak (maga Gyurcsány persze nem fog éhenhalni soha...). Mindenáron reformokat akarnak: a gyógyszerliberalizáció az egyik legjellemzőbb példa erre. Senkinek nem jó, se a betegeknek, se az orvosnak, se a patikusnak, és még csak nem is lehet sokat megtakarítani vele (ha lehet egyáltalán) – legfeljebb a multicégek járhatnak jól az újabb üzleti lehetőséggel. Kár, hogy nem vagyok patikus: ha Gyurcsány betérne a gyógyszerárakba, biztosan adnék neki valami jóféle pszichológiai szert, hátha használna...

Dr. Büki Tamás

Sztrájkoltak a patikusok?

Valójában nem akadt gazdája a szeptember 28-ra meghirdetett patikasztrájknak, valószínűleg sokan spontán módon csatlakoztak a felröppent hírhez. A 8-tól 10 óráig tartó akció alatt ellátogattunk néhány XVI. kerületi patikába. A Gelléri utca sarkán lévő Pallasz Athéné patika ablakán ki volt függesztve a gyógyszerészek tiltakozó íve, ennek ellenére teljes nyitva tartással fogadták a betegeket. Mint megtudtuk, azért nem mertek az akcióhoz csatlakozni, mert előző nap felhívták a felügyeleti szervüket, ahol (felsőbb utasításra) határozottan megtiltották, hogy korlátozzák a nyitva tartási idejüket, s kilátásba helyezték, hogy ha ezt egy ellenőrzés során megtudják, akkor az akciót akár a működési engedélyük is bánhatja – ezt nem akarták kockáztatni. A „feljelentgetés” vádját elkerülve jelenthetjük, hogy találtunk olyan XVI. kerületi gyógyszerárat, ahol valóban bezártak, s csak a sürgős igényeket szolgálták ki.

A Rákosi út és János utca sarkán lévő Szilas patikát ugyancsak zárva találtuk, ám a kilépő alkalmas közölte, hogy nem a nyitva tartás korlátozásáról van szó, hanem egészen másról: véletlenül elromlott a számítógépük, és a szerzők a javítással várhatóan éppen tíz órára végez, s addig nem tudják a gyógyszereket kiszolgálni. A bezárás tehát műszaki okok miatt történt (mint az a kitett táblán is látható), velük szemben tehát semmilyen szankciót nem alkalmazhatnak. (F)

BÉRSZÁMFEJTÉS
TB-ÜGYINTÉZÉS, MUNKAÜGY
www.szabo-ber.hu
Tel: 06-30-645-6663

KONTÉNERES
sitt, föld, sóder,
homok szállítás
Tel: 400-1178, 06-30-949-3551

Mihály és Fia kárpitos mesterek
KÁRPITOS BÚTORKÉSZÍTŐ és Lakberendező Bt.
• Stíl- és modern bútorok egyedi tervezése, felújítása
• Antik és bőr bútorok restaurálása asztalos munkával, bútorszövevény
• Ajtó- és falikárpit készítése
Díszítő függönyök, védőhuzatok készítése
1165 Bp. Zsélyi Aladár u. 6.
Tel/Fax: 321-0383
Mobil: 06-30-954-1727

GIPSZKARTON SZAKÜZLET
1144 Füredi út 74-76. Tel: 422-1565
Nyitva: hétfőtől péntekig 7-16-ig, szombaton 8-12-ig
• KNAUF gipszkarton rendszer (válaszfal, tetőtér, álmennyezet, előtétfal, akusztikai szigetelések)
• HOMLOKZATI SZIGETELÉSEK utólagos hőszigetelés (polisztirol illetve ásványgyapot)
• BELTÉRI AJTÓK (fém és fa tokkal)
• KAZETTÁS ÁLMENNYEZET
• VAKOLÓ ÉS FALAZÓ ANYAGOK
web: www.acromat.hu • e-mail: jarecsni@acro.hu

EREDETISÉGVIZSGÁLAT
Tel: 409-5004, 06-20-974-2656
MOBIL EREDETISÉGVIZSGÁLAT
Tel: 06-20-329-9434
IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ
AUTÓBIZTOSÍTÁSOK
ÁTÍRÁS
HITEL
Tel: 06-70-275-7545
Cím: 1162 Bp. Szlovák út 79/B. (OMV kút mellett)

WIRSCHNITZER
AUTÓSZERVIZ
Autójavítás A-Z-ig
VIZSGÁZTATÁS
3,5 t-ig minden típus
Vizsgára felkészítés
ZÖLDKÁRTYA (benzin, diesel)
Gépjármű javítás,
gumiszereles, olajcsere
KAROSSZÉRIA JAVÍTÁS
(biztosítás is)
VONÓHOROG FELSZERELÉS
XVI. Timur u. 103.
Tel: 409-0424

Fogorvosi rendelő Cinkotán
Teljeskörű fájdalommentes fogászati szakellátás:
tömések • kerámia betétek • kerámia héjak • igényes fogpótlások
szájsebészet • gyermekfogászat • ultrahangos fogköeltávolítás
dentalhigiéniai szaktanácsadás • fogfehérítés
díjmentes állapotfelmérés • fogászati szűrővizsgálat
Előzetes időpontegyeztetéssel a várakozási idő minimális.
Tel: 400-11-67, 06-30-914-52-28
Bp., XVI., Múvezető u. 7.
Rendelés: hétfő, szerda, péntek: 14-20-ig kedd,csütörtök: 8-14-ig
Kellemes, nyugodt környezetben, garanciális szakellátással várja Önt és gyermekét:
dr. Bártfai Eszter fogszakorvos • www.webmatic.hu/bobdent